

Prædiken til Trinitatis søndag

Joh. 3, 1-15

Ja, lad det under med os ske,
vi altid må vor næste se!
Udløs vort liv af dødens bånd
med almagtshånd,
genfød os ved din Helligånd!
Amen

Nikodemus spurgte ham: "Hvordan kan det gå til?" Jesus svarede: "Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er steget op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham". Det foregår om natten. Hele denne mærkelige samtale mellem Jesus og Nikodemus foregår om natten. Det er ikke ligegyldigt. Når Nikodemus senere nævnes i Johannesevangeliet, så hedder det om ham, at det var ham, der var kommet til Jesus om natten. Så kan vi huske ham. Nikodemus er ham, der kommer om natten.

Hvorfor kommer han så? Hvad er det, der får Nikodemus til at opsøge Jesus midt i den kulsorte nat, hvor gadelyset for længst er slukket?

Nu er Nikodemus jo ikke hvem som helst. Han er farisæer – og så er man noget. Medlem af jødernes råd tilmed – så kan man ikke komme ret meget højere op ad rangstigen. De farisæere, vi møder i Ny Testamente, er generelt ikke meget for det, Jesus går og laver. Han er i deres øjne potentielt farlig. Han forstyrrer den velkendte orden og udfordrer de etablerede autoriteter. Vi skal ikke glemme, at Jesus lige har væltet markedsboderne i templet og ryddet det for handlende.

Så hvorfor stiller Nikodemus sig ikke bare tilfreds med, at Jesus er sat på farisæernes og rådets observationsliste, som en af dem, der skal holdes særligt øje med og om nødvendigt skrives ind imod, hvis han siger for meget, som man ikke kan lide? Vi ved ikke så meget om det. Vi ved dog lidt. Vi ved, at Nikodemus kommer med et positivt indtryk af Jesus: "Rabbi, vi ved, at du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen at gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham". Det er meget i munden på en farisæer. Hvor har

han dog det fra? Ja, han kan ikke have det andre steder fra end fra den Bibel, han i forvejen kender, men som han ikke længere læser, som han plejer, for han har i det sidste tid set Jesus gøre tegn og hørt ham tale. Og nu flimrer det gamle billede.

Derfor opsøger han Jesus midt i nattens buldermørke. Og det kan man som prædikant være glad for – for det giver en rigtig god baggrund for at trække nogle modsætninger skarpt op. Det havde overhovedet ikke været det samme, hvis Nikodemus bare var stødt på Jesus på Jerusalems travle hovedgade ved højlys dag.

Natten giver nemlig rum for mange ting. Den giver beskyttelse for den, der ikke vil ses. Det har Nikodemus endnu brug for. Til gengæld giver natten ingen beskyttelse mod de tanker, vi ellers skubber til side.

Egentlig er det jo kun under særlige omstændigheder, at vi lægger mærke til natten. Vi opdager den kun, når vi vækkes, og når vi ligger vågne og ikke kan sove. Den, der er ubekymret, sover som regel godt.

Så lad os bare tro, at noget har holdt Nikodemus vågen. At han ikke har kunnet sove. Om dagen har de i rådet diskuteret, hvordan et ansvarligt råd bør sætte en stopper for denne fredsforstyrrelse. Om natten har han ligget søvnløs og ikke kunnet slippe den tanke, at Jesus kunne have ret. At Gud ikke var, som de havde troet. At Gud ikke lod sig fange ind af bogstaver, men helt anderledes radikalt vil møde mennesker. At Gud ikke kun var en Gud for dem selv, men en Gud, der vil ud, grænsebomme eller ej. At det altså vitterligt var Gud selv, der kom dem i møde i denne på én gang meget almindelige og me-

get mærkelige mand fra Nazaret. Nu sidder han så der foran Jesus og betragter ham i skæret fra olielampens flakkende lys.

Nikodemus har set Jesus, og alligevel ved han ikke helt, hvad han har set. Han vil vide det. Og han vil bekræftes i, at han har set rigtigt, selvom han ikke helt forstår det. Og så giver Jesus ham et mærkeligt svar: ”Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige”. Ikke se Guds rige. Ikke se. Hvad er det, der gør Guds rige så specielt, at man ikke kan se det uden at være født på ny? Og hvad vil det i det hele taget sige? Man forstår godt, at Nikodemus vil have svaret uddybet: ”Man kan da ikke fødes igen”.

Det handler meget om at se. Nikodemus har set noget, men ikke det hele. Og Jesus må man genfødes for at se. Der er noget med det der syn? Lad os starte i det små: Blikke kan så meget. Det ved vi. Vi erfarer det hver dag. Blikke kan kigge lige forbi os, som om vi var luft. Det er en disciplin, vi alle er gode til. Prøv bare at tage en tur med bybussen. Der ses rigtigt meget forbi. Eller tænk på den irriterende kollega, hvis blik vi anstrenger os for *ikke* at fange.

Et blik kan også se os lige ind i øjnene og afsløre os. Vi kan i et enkelt skånselsløst blik føle os fuldstændig afklædt, gennemskuet, pillet ned. Et blik kan pille glansbilledet væk og afsløre os som dem, vi er. Og det kan være frygteligt at blive mindet om det.

Og et blik kan se os lige ind i hjertet og sige: Du er mig vigtig. Sådan ser elskende på hinanden. Sådan ser forældre på deres spæde barn, idet de samtidig opdager en helt ny måde at se på.

Vi kan meget med vores blik, men én ting

har vi vanskeligt ved. Vi kan ikke af os selv se med kærlighedens øjne. Det kræver, at der er en anden.

Og dermed peger det på et grundlæggende vilkår ved vores tilværelse. Et vilkår som vi igen og igen forsøger at ignorere. At vi nemlig grundlæggende er afhængige af noget andet end os selv, hvis vores liv skal lykkes. Det er derfor, evangeliet er nødvendigt. Det sætter os i den sammenhæng, vi ikke kan sætte os selv i, men samtidig er det den sammenhæng, som egentlig er vores.

Alt hvad vi selv skaber i verden, det være sig nok så godt, det kan vi også ødelægge igen. Det, vi får givet, vil altid være givet, også selvom vi kun langsomt tager imod det. Børn, der har fået livet givet, vil altid være deres forældres børn. Intet kan lave om på det. Børn, der som vi og Ingrid og Josefine Marie er døbt i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, vil altid høre den treenige Gud til. Intet kan lave om på det. Vi kan forsøge at ødelægge det. Men aldrig så meget, at vi ikke f.eks. ved at se på altertavlen i Skelager Kirke kan blive mindet om, at Guds kærlighed er langt dybere end de skader, vi er i stand til at påføre os selv og andre.

Fælles for alle salmerne i dag er, at de alle også handler om at se. *Den signede dag med fryd vi se*, sang vi allerførst, fordi den dag, vi ser med fryd og glæde, er den dag, der er velsignet.

Og der er mange flere end salmerne i dag, der handler om at se. For vi ser altid verden på en bestemt måde. Vi taler ofte om, at et syn kan være indskrænket, når vi bider os fast i et enkelt lille ting ved virkeligheden og ikke tager andet i betragtning. Det er

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

med synet, vi griber verden.

Vi er gode til at se, uden rigtigt at se noget alligevel. Sådan hedder det f.eks. i næste salme:

*Din skabning ser man daglig på,
Dog ser man, som man ikke så,
og går i andre tanker.*

Det er vores store problem. Vi går som regel i andre tanker. Det er sjældent, at vi er helt synkroniseret med virkeligheden. Derfor kæmper vi om at få hinandens opmærksomhed. Vi bombarderes med synsindtryk og ser alligevel ingenting. Vi ser kun verden, som den er, hvis vi bringes til at holde pause. Den pause kan komme til os på flere måder. Den kan indfinde sig som en ensom knugen i maven kl. 3 om natten. Og verden er med ét uoverskuelig og dynen alt for varm og fugtig.

Pausen kan også indfinde sig søndag morgen kl. 10. F.eks. lige her. Og pausen kan indfinde sig, når vi husker, hvad vi her har hørt. Og de to sidste pauser er de vigtigste – for de er ikke indholdstomme, men giver i stedet alting ny betydning.

For mange danskere er kirken blevet fjern og hellig, stod der i en avis forleden. Den repræsenterer noget, vi som danskere godt kan lide, men samtidig noget, der er lidt for helligt til, at danskerne synes, at de kan gå ind i den. Det skal nok passe. Bortset fra at vi jo trods alt har fundet ind i den i dag.

I og for sig er det positivt, at kirken sådan generelt påskønnes. Men samtidig er der en dyb misforståelse i det. Kirken bør ikke være fjern og uden for rækkevidde. For den er ikke fjern og hellig. Den er i virkeligheden

nær og ganske dagligdags. Den er ikke en anden verden, en parallelverden eller en fantasy-verden. Den vil nemlig tværtimod være lige dér, hvor folk er. Helt almindelig og alligevel lidt mærkelig på samme tid – ligesom den Jesus, Nikodemus sidder overfor i olielampens flakkende skær en nat i Jerusalem.

Kirkens verden er den verden, som vi står og går og lever i. Men den er samtidig den tankestreg, der masser sig ned i den strøm af ord og billeder, vi og resten af verden fylder os op med. Det er en meget nødvendig tankestreg. For den får os til at se verden med Guds øjne. Og han ser ikke, som vi ser. Men vores liv afhænger af, om vi i glimt kan se, som Gud ser.

Det syn kan vi ikke give os selv. Vi må få det givet. Og derfor er det genfødsel. Vi må fødes af vand og ånd for at kunne se. Overladt til os selv er der til sidst kun nattens mørke. Men har vi som Nikodemus et billede af Jesus, så kan vi i nattens mørke famle os frem til lyset fra en olielampe og der se, at Jesus er billedet på Guds bundløse kærlighed.

Det er ikke raketvidenskab. Det er såre simpelt. Det er liv over død. Lys over mørke. Syn over blindhed. Tilgivelse over fejltrin. Kærlighed over meningsløshed.

Sådan kan vi fejre Trinitatis søndag. Tre-enighedens søndag. For at tro på den treenige Gud er at tro på den Gud, der ikke vil lade os være alene i mørket, men selv vil give os det syn, der lader os ane begyndelsen på Guds rige i verden omkring os.

Amen

Bo Holm

Skelager Kirke

Salmer:

402, 27, 16, 492, 29, v 1-2